

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ (Sisällysluettelon numerointi vastaa sisältöasioiden osalta määräyksen numerointia)

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT (4.1.1)	2
2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET (4.1.2).....	2
3 RISKINHALLINTA (4.1.3).....	4
4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN (3)	5
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET (4.2).....	6
4.2.1 Palvelutarpeen arviointi	6
4.2.1 Hoito-, palvelu- tai kuntoutussuunnitelma	6
4.2.1 Hoito- ja kasvatussuunnitelma (LsL 30.5 §)	7
4.2.2 Asiakkaan kohtelu	7
4.2.3 Asiakkaan osallisuus	9
4.2.4 Asiakkaan oikeusturva.....	9
6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA (4.3).....	9
4.3.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta.....	9
4.3.2 Ravitsemus.....	11
4.3.3 Hygieniäkäytännöt.....	11
4.3.4 Terveysten- ja sairaanhoito	11
4.3.5 Lääkehoito.....	12
4.3.6 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa.....	12
7 ASIAKASTURVALLISUUS (4.4)	13
4.4.1 Henkilöstö.....	13
4.4.2 Toimitilat	15
4.4.3 Teknologiset ratkaisut.....	15
4.4.4 Terveystuonon laitteet ja tarvikkeet.....	15
8 ASIAKAS JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY (4.5).....	16
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA	16
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA (5)	17
11 LÄHTEET.....	18
TIETOA LOMAKKEEN KÄYTTÄJÄLLE.....	18

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT (4.1.21)

Palveluntuottaja	
Yksityinen palveluntuottaja Nimi: Lovena Oy	Kunnan nimi: Hattula
Palveluntuottajan Y-tunnus: 2059352-8	Kuntayhtymän nimi:
	Sote -alueen nimi: Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Toimintayksikön nimi Lasten- ja nuorten koti Noisniemi	
Toimintayksikön sijaintikunta yhteystietoiheen Hattula	
Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä 7+2 lastensuojelun sijaishuolto	
Toimintayksikön katuosoite Ihalemmentie 213	
Postinumero 13720	Postitoimipaikka Parola
Toimintayksikön vastaava esimies kasvatusjohtaja Katariina Kähkölä	Puhelin 0451107148
Sähköposti katariina@noisniemi.fi	
Toimintalupatiedot (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohta (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt) 2006	
Palvelu, johon lupa on myönnetty Yksityinen lastensuojelulaitos	
Ilmoituksenvarainen toiminta (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Kunnan päätös ilmoituksen vastaanottamisesta	Aluehallintoviraston rekisteröintipäätöksen ajankohta
Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat	
-	

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET (4.1.2)

Toiminta-ajatus
Noisniemi on kodinomainen perustason lastensuojelulaitos. Vastaanotettavat lapset ovat pääsääntöisesti 10 - 17- vuotiaita lapsia ja nuoria. Osaamisemme painottuu mielenterveyden häiriöillä oireileviin nuoriin, kuten esimerkiksi masennus, ahdistus, itsetuhoisuus, kiintymyssuhteiden häiriöt. Lisäksi erityisosaamisemme on perhedynamiikan haasteet. Yksikössä työskentelee perheterapeutti työntekijöitä kon-

sultoivassa roolissa tehden lisäksi työtä myös suoraan perheiden kanssa. Yhteistyö alueen nuorisopsykiatrian poliklinikan kanssa on erittäin tiivis. Arjen kuntoutustyössä ovat mukana eläimet, kuten koirat ja myös sosiaalipedagoginen hevostoiminta on osa toimintaamme.

Noisniemessä työskentelee perheterapeutti vanhempien sekä työntekijöiden tukena. Yhdessä perheterapeutin kanssa ratkotaan perheen sisäisiin ristiriitoihin ja jännitteisiin liittyviä haasteita. Luonteva osa toimintaamme ovat sijoitukset avohuollon tukitoimena.

Noisniemessä tarjotaan myös jälkihuollon palvelua sekä yksikön yhteydessä olevassa itsenäistymisasunnossa että nuorten omiin asuntoihin avopalveluna.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Asiakaslähtöisyys, nuoren osallisuus, luotettavuus ja jatkuva oppiminen.

Arvot näkyvät toimintaperiaatteiden toteuttamisessa ja jokapäiväisessä työssä. Haluamme tehdä laadukasta lastensuojelua asiakkaan yksilölliset lähtökohdat huomioiden. Haluamme osallistaa nuoria omaan elämänsä aktiivisiksi toimijoiksi ja korostamme luotettavuutta niin asiakkaita, toisiamme kuin yhteistyöverkostojakin kohtaan.

Henkilökuntaa jatkokoulutetaan sekä heidän omien kiinnostuksenkohteiden että alan muuttuvan tarpeen ja uusien suuntauksien mukaisesti.

Hoito- ja kasvatussuunnitelmat

Hoito- ja kasvatussuunnitelma kirjataan Nappula- asiakastietojärjestelmään sosiaalityöntekijän, asiakkaan, perheen ja yhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyössä. Hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan sosiaalityöntekijän tekemän asiakassuunnitelman pohjalta. Erityisen olennaisessa osassa ovat sijoitukselle asetut tavoitteet, keinot tavoitteen saavuttamiseksi sekä seuranta.

Kasvatus- ja hoitokäytännöt

Kasvatus- ja hoitokäytäntöjen pohjana toimii kunkin asiakkaan hoito- ja kasvatussuunnitelma. Päivän kulku rytmitetään huomioiden lasten omat päiväohjelmat ja harrastukset. Arkeen ja viikonloppuun tehdään selkeät erot. Juhlapyhät huomioidaan aina erikseen. Lapset osallistuvat toimintaan säännöllisesti ja sovitusti, esimerkiksi viikolla olevat yhteisen tekemisen torstait, siivouspäivät ja nuorten omat säännöllisesti toistuvat terapiat tai harrastukset. Aikuisten rytmittämät päivät ja selkeät rajat luovat turvallisuutta lapsille. Lapsikeskeinen vuorovaikutus ja arki hoitavat ja vaikuttavat olennaisella tavalla kehitykseen ja myös korjaavat sitä.

Lähes kaikilla lapsilla on psykiatrinen hoitokontakti, jota Noisniemestä käsin tuetaan. Käytännössä tämä tarkoittaa tiivistä yhteistyötä hoitotahon kanssa sekä kuljettamista terapiaan sekä kannustamista ja terapiaan sitoutumisen tukemista arjessa. Arki lastensuojelulaitoksessa tukee terapian tavoitteiden toteutumista.

Lapsia ja nuoria kannustetaan pohtimaan omaan tilannettaan. Vaikka aikuinen auttaa ja neuvoo tarvittaessa, "puolesta ei tiedetä" vaan kuunnellaan nuoren oma näkemys sekä kannustetaan pohtimaan omia ratkaisukeinoja tilanteeseen yhdessä aikuisen kanssa.

Lapsen hoidon ja huolenpidon kannalta on hyvin tärkeää, että lapsi tulee kuulluksi, kohdatuksi ja ymmärretyksi yksilönä. Vaikeistakin asioista pyritään puhumaan lapsen kanssa. Lasten omat kokemukset huomioidaan ja niistä saa ja on tärkeä puhua. Pyritään siihen, että Lapset saavat kokemuksen, että he ovat hyväksytyjä ja saavat turvaa ja hellyyttä. Lasten kanssa puhutaan tunteista ja opetellaan tunnistamaan omia ja toisten tunteita. Tunteiden tunnistaminen on tärkeää myös omien pahanolon tunteiden ja kiukun hallinnassa.

Yhteisökasvatus, yhteisöllisyys – yhdessä tekemisen kautta opetellaan taitoja tulevaisuutta ja itsenäistymisvaihetta silmällä pitäen. Lapsille opetetaan vastuullisuutta tehtävien suorittamiseen, opetetaan

kantamaan vastuuta heille asetettujen tehtävien suorittamisesta lapsen ikätason mukaisesti. Lapsille opetetaan myös omien rajojen tunnistamista, sääntöjen ja sopimusten tekemistä ja noudattamista.

Lapsi tarvitsee turvallista, pysyvää ja luotettavaa kiintymyssuhdetta aikuiseen. Varsinkin kaltoinkohdellut lapset ovat saaneet kokemuksen, että heidän vanhempansa ovat samalla hoivaavia ja vaaran aiheuttajia. Tästä seurauksena saattaa olla turvaton kiintymyssuhde, jossa lapsi ei voi luottaa läheisiin ihmisiinsä eli omiin vanhempiinsa. Usein käytös- ja uhmakuuushäiriöisillä lapsilla on taustallaan lapsuudenaikaisia traumakokemuksia.

Noisniemessä toteutetaan omaohjaajajärjestelmää. Viikoittain toteutuu nuoren ja ohjaajan kahdenkeskeinen omaohjaahetki, jolloin pysähdytään keskustelemaan sen hetken mieltä painavista asioista, kuten esimerkiksi suhteesta vanhempiin ja ystäviin. Kuukausittain nuori suunnittelee omaohjaajan kanssa yhteistä tekemistä talon ulkopuolella ja saa luotua tiiviimpää suhdetta luotettavaan aikuiseen. Omaohjaaja huolehtii lapsen kokonaisarjen sujuvuudesta ja pitää johtajan ohella tiiviisti yhteyttä nuoren kotiin tai sovittuun läheisverkostoon. Omaohjaaja osallistuu yhdessä kasvatusjohtajan kanssa hoito- ja kasvatussuunnitelman laadintaan ja huolehtii sen toteutumisesta arjessa.

Noisniemessä pyritään auttamaan lapsia turvallisilla ja selkeillä rajojen asettelulla sekä henkilökunnan yhtenäisellä työotteella. Pyrimme kasvattamaan lasta yksilöllisen tarpeen mukaan. Puutumme ei-toivotuun käytökseen keskustellen ja opetamme käyttäytymisestä johtuvia seuraamuksia. Noisniemessä on laadittu yhdessä nuorten kanssa Hyvää kohtelua- koskeva suunnitelma.

Noisniemeen on mahdollista jäädä asumaan 18-vuotta täytettyään erillisiin itsenäistymistiloihin. Pääsääntöisesti Noisniemestä kuitenkin autetaan nuorta etsimään oma asunto.

3 RISKINHALLINTA (4.1.3)

Omaohjaajajärjestelmä perustuu riskinhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtia arvioidaan monipuolisesti asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta. Riskit voivat aiheutua esimerkiksi fyysisestä toimintaympäristöstä (kynnykset, vaikeakäyttöiset laitteet), toimintatavoista, asiakkaista tai henkilökunnasta. Usein riskit ovat monien virhetoimintojen summa. Riskinhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen ilmapiiri, jossa sekä henkilöstö että asiakkaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä epäkohtia?

Riskinhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Riskinhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskinhallintaan kuuluu myös suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi sekä toteutuneiden haittatapahtumien kirjaaminen, analysointi, raportointi ja jatkotoimien toteuttaminen. Palveluntuottajan vastuulla on, että riskinhallinta kohdistetaan kaikille omavalvonnan osa-alueille.

Luettelo riskinhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista

Palo- ja pelastussuunnitelma
Turvallisuussuunnitelma
Toiminta-ohjeet väkivaltatilanteisiin, talon sisältä, talon ulkopuolelta

Riskien tunnistaminen

Henkilökuntaa kannustetaan tuomaan epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit viipymättä kasvatusjohtajan tietoon.

Laatupoikkeamalistaan kirjataan arjessa havaitut epäkohdat joista keskustellaan tiimipalavereissa jos jotakin muutettavaa löytyy.

Henkilökuntaa on tiedotettu sosiaalihuoltolan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta (48§). Työntekijän on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa.

Riskien käsitteleminen

Jos kyse on yksittäisestä asiakkaasta, kirjaus tämän raporttiin. Lääkepoikkeamat kirjataan sekä nuoren raporttiin että keskitettyyn lääkepoikkeamia seuraavalle lomakkeelle. Kaikki lääkepoikkeamat käsitellään työryhmässä, jotta virhe ei toistuisi.

Eriyistä psyykkistä kuormitusta aiheuttaneet tilanteen käsitellään heti tilanteen jälkeen esimiehen kanssa. Tilanteen vakavuudesta ja koetusta psyykkisestä kuormituksesta riippuen tilanne käydään liiksäksi sekä työryhmässä että työnohjauksessa.

Korjaavat toimenpiteet

Asiasta keskustellaan työryhmän kesken: käsitellään ja arvioidaan kokonaistilanne. Opitaan tilanteesta. Myös korjaavista toimenpiteistä tehdään seurantakirjaukset ja -ilmoitukset.

Muutoksista tiedottaminen

Keskustelut ja päätökset muutoksista tehdään pääsääntöisesti tiimipalavereissa/työryhmässä. Muutoksesta kerrotaan lisäksi vuoronvaihdon yhteydessä suullisessa raportissa. Lisäksi tiimipalavereista kirjoitetaan muistio asiakastietojärjestelmään, jonka jokainen työntekijä lukee (lukukuittaus vaaditaan).

Nopeaa muutosta ja päätöksentekoa vaativat asiat ohjautuvat kasvatusjohtajan päätettäväksi. Tuolloin muutoksista tiedottaminen tapahtuu samalla tavoin kuin yllä on kuvattu.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN (3)

Omaavalvonnasta suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Omaavalvontasuunnitelma laaditaan toimintayksikön johdon ja henkilökunnan yhteistyönä.

Ketkä ovat osallistuneet omaavalvonnasta suunnitteluun?

Kasvatusjohtaja, yrittäjä sekä Noisniemen henkilökunta

Omaavalvonnasta suunnittelusta ja seurannasta vastaavan henkilön yhteystiedot:

Katariina Kähkölä
katariina@noisniemi.fi
p.0451107148

Omaavalvontasuunnitelman seuranta (määräyksen kohta 5)

Omaavalvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuden liittyviä muutoksia.

Miten yksikössä huolehditaan omavalvontasuunnitelman päivittämisestä?

Suunnitelma käydään läpi vuosittain työryhmän kanssa.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelman pitää olla julkisesti nähtävänä yksikössä siten, että asiakkaat, omaiset ja omavalvonnasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen.

Missä yksikön omavalvontasuunnitelma on nähtävillä?

Keittiössä askartelukaapin päällä sekä toimistossa esillä ”muovifläpeissä”. Samasta paikasta löytyy Hyvää kohtelua- koskeva suunnitelma.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET (4.2)

4.2.1 Palvelutarpeen arviointi

Palveluntarve arvioidaan yhteistyössä perheen ja sosiaalityöntekijän kanssa niin lapsen ja nuoren näkökulmasta kuten myös perheen tarpeet: minkälaista yhteydenpitoa ja perhetyötä toivotaan ja tarvitaan.

Palvelun tarvetta havainnoidaan arjessa päivittäin. Henkilöstön osaaminen asiakkaan toimintakyvyn arvioimisessa suuri. Tiimipalavereissa käytännömmä ja huomiomme on kuntoutumisen arvioiminen Noisiemen arjessa.

Miten asiakas ja/tai hänen omaistensa ja läheisensä otetaan mukaan palvelutarpeen arviointiin?

Asiakas, huoltajat ja muut hänelle tärkeät läheiset ovat lähtökohta palvelutarvetta arvioitaessa. Päivittäiset ja viikoittaiset yhteydenpidot ja keskustelut ovat osa toimintatapaamme.

4.2.1 Hoito-, palvelu- tai kuntoutussuunnitelma

Sosiaalityöntekijän laatiman asiakassuunnitelman pohjalta laaditaan hoito- ja kasvatussuunnitelma yhteisen keskustelun ja tavoitteen asettelun synteessä. Hoito- ja kasvatussuunnitelman laadintaan osallistuu lapsi tai nuori, perhe, lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä sekä muu verkosto. Hoito- ja kasvatussuunnitelma kirjataan Nappula- asiakastietojärjestelmään. Kirjaamisesta vastaa kasvatusjohtaja ja omaohjaaja.

Laadittu hoito- ja kasvatussuunnitelma käydään läpi työryhmässä omaohjaajan ja kasvatusjohtajan toimesta. Suunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti työryhmän kokouksissa. Omaohjaaja esittelee nuoren ajankohtaisen tilanteen suhteessa kuntoutustavoitteisiin ja yhdessä työryhmän kanssa arvioidaan ja päätetään kasvatuskeinoista. Lisäksi toteutumista arvioidaan kuukausikoosteita laadittaessa yhdessä nuoren kanssa.

Miten varmistetaan, että henkilökunta tuntee hoito- ja palvelusuunnitelman sisällön ja toimii sen mukaisesti?

Asiakkaiden tilanne ja tavoitteet keskustellaan tiimipalavereissa läpi omaohjaajan toimesta. Työntekijät lukevat asiakastietojärjestelmästä kirjoitetun hoito- ja kasvatussuunnitelman. Asiakassuunnitelmanevotteluun ja hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimiseen osallistuvat sekä kasvatusjohtaja että lapsen omaohjaaja.

4.2.1 Hoito- ja kasvatussuunnitelma (LsL 30.5 §)

Hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan asiakassuunnitelmanneuvottelun yhteydessä. Kasvatusjohtaja ja omaohjaaja vastaavat hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimisesta ja kirjaamisesta. Koko työryhmä työskentelee hoito- ja kasvatussuunnitelman pohjalta. Tiimipalaverissa käydään läpi nuorten ajankoh- tainen tilanne tavoitteisiin peilaten.

4.2.2 Asiakkaan kohtelu

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Noisniemen kodinomaisilla säännöillä ja strukturilla. Asiakkaalla on oikeus omaan yksilöllisyy- teensä. Nuoria ei pyritä muovaamaan tietyn näköiseksi, vaan monimuotoisuutta ja yksilöllisyyttä tuetaan. Nuori saa esimerkiksi sisustaa omaa huonettaan oman makunsa mukaan, kuunnella sellaista musiikkia kuin haluaa, olla sukupuoliselta suuntaukseltaan mitä on, leikkauttaa hiuk- sensa sellaiseksi kuin haluaa, jne. Aikuiset kuitenkin tukevat Noisniemessä nuorten itsenäisty- misprosessia huolehtimalla siitä, että lapset ja nuoret saavat riittävää ja riittävän monipuolista ravintoa, huolehtivat hygieniasta, terveydestä, riittävästä unensaannista yms. Lapsille ja nuo- rille kerrotaan myös heidän vastuistaan ja kannustetaan niistä huolehtimiseen kuten koulun- käyntiin, johon he saavat tukea yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Lapset ja nuoret saavat päät- tää asioista ikätasonsa mukaisesti.

Yksikössä on laadittu Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma, jota on päivitetty viimeksi alkuvuo- desta 2023. Suunnitelma on laadittu yhdessä asiakkaiden kanssa ja siitä käy ilmi muun muassa itsemääräämisoikeuteen sekä vaikuttamismahdollisuuksiin liittyviä käytänteitä.

Itsemääräämisoikeuden rajoittamisen periaatteet ja käytännöt

Arjessa pyritään toimimaan siten, että rajoitteita ei tarvittaisi (ennakointi, kasvatuskeskustelut). Kuitenkin tietyissä tilanteissa rajoitteet ovat kasvatuksellisesti ja nuoren turvallisuuden vuoksi välttämättömiä. Rajoitustoimenpiteitä voidaan kohdistaa vain huostaanotettuihin sijaishuol- lossa oleviin lapsiin. Rajoitustoimenpiteestä päätettäessä kirjataan myös, miten lasta on kuultu asiassa ja miten asiasta on keskusteltu hänen kanssaan.

Rajoitustoimenpiteisiin liittyvät periaatteet on avattu yksikön omassa ohjeistuksessa rajoitus- toimenpiteisiin (päivitetty 4/2023). Yksikkökohtainen ohjeistus on tärkein väline harkitessa ra- joitustoimenpiteen tarpeellisuutta sekä sen toteuttamista. Yksikkökohtainen ohje ohjaa työntekijää rajoitustoimenpiteen kaikkien vaiheiden tekemisessä. Ensisijaisesti rajoituksista päättää kasvatusjohtaja. Ohjeessa on avattu myös konsultaatiokäytäntö, sekä delegointi, mikäli kas- vatusjohtaja ei ole paikalla.

Lain 32b §:n mukaista erityistä huolenpitoa ei yksikössä järjestetä. Lapselle voidaan antaa ra- joituksia, joista tehdään erillinen päätös kirjallisesti päätöslomakkeelle. Päätöksen tekee lai- toksen johtaja/vastuuhenkilö tai hänen määräämänsä hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuu- luva henkilö.

Päätökset laaditaan Nappula- tietojärjestelmään. Valmiit, ajan tasaiset päätöspohjat ohjaavat työntekijää ottamaan huomioon kaikki tarvittavat seikat, myös perusteiden kirjaaminen, mieli-

piteen selvittämisen sekä tiedoksiannon. Yksikkökohtainen ohje rajoitustoimenpiteisiin käydään läpi perehdytyksen yhteydessä sekä käydään läpi vuosittain tiimissä ja samassa yhteydessä sitä päivitetään tarpeen mukaan.

Valitusoikeuden toteutumiseksi yhteydenpidon rajoittamista enintään 30 vrk:n ajaksi koskeva päätös annetaan tiedoksi kaikille niille, joihin päätös kohdentuu, 12 vuotta täyttäneelle lapselle ja hänen huoltajilleen ja vanhemmille sekä mahdollisesti muulle henkilölle, jonka yhteydenpitoa lapseen on päätöksellä rajoitettu.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Asiakkaalla on oikeus tulla kohdelluksi kunnioittavasti ja ymmärtäväisesti. Asiakasta kuullaan kaikissa häntä tai hänen elämänsä koskevissa päätöksissä. Sijoitettu lapsi on alaikäinen ja siksi vajaanlainen ja tästä syystä aikuiset joutuvat toisinaan rajaamaan jopa asiakkaan itsemääräämisoikeutta kasvatuksellisista painavista syistä (rajoituspäätökset). Esimerkiksi lapset eivät voi tupakoida Noisniemessä tai pitää hallussaan aineita, jotka ovat heiltä kiellettyjä kuten alkoholijuomia tai tupakkatuotteita.

Toimintamme arvoissa on yksilöllinen kohtaaminen, mikä käytännössä tarkoittaa kehitystason mukaista itsemääräämisoikeutta, oman polun löytymistä, jolloin ohjaajat kasvattavat ja tukevat valintojen tekemisessä ilman vallankäyttöä. Noisniemessä ei ole rangaistuksia, meillä on seurauksia ja keskusteluita niistä. Jos sotkee, sitten siivotaan. Jos kohtelee toista huonosti, keskustelun kautta päädytään anteeksipyyntöön. Jos rikkoo jotain, se tulee korvata jne. Rajoituspäätöksiä tehdään harvoin ja selkeästi ainoastaan nuoren etua hakiin.

Lapsia ja nuoria on ohjeistettu kertomaan epäasiallisesti kohtelusta kasvatusjohtajalle sekä tarvittaessa omalle sosiaalityöntekijälle.

Työntekijöitä on informoitu ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitusvelvollisuus merkitsee sitä, että sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvan on viipymättä ilmoitettava toimintayksikötoiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Toiminnasta vastaavan on ilmoitettava asiasta edelleen kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle.

Miten asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa tai läheisensä kanssa käsitellään asiakkaan kokema epäasiallinen kohtelu, häiritsevä tilanne tai vaaratilanne?

Välittömästi informaatio asiasta lapsen vanhemmille ja tilanteesta riippuen myös sosiaalityöntekijälle. Tilanteesta keskustellaan ja tehdään suunnitelma sen suhteen miten tilanne ei toistu. Kuunnellaan vanhempien ja läheisten toiveet tilanteen etenemisen suhteen.

4.2.3 Asiakkaan osallisuus

Asiakkaiden ja omaisten osallistuminen yksikön laadun ja omavalvonnan kehittämiseen

Palautteen kerääminen

Vuosittain kerätään palaute sekä asiakassuhteen päättyessä kirjallinen palaute. meillä nuoret ovat reaalijassa vaikuttamassa toimintaan. Keskustelua käydään arjessa kokoajan. Nuorten tiimeissä asiakkaat osallistuvat toiminnan suunnitteluun matkat, retket, ruokalista, yhteishenki, yhteiset hankinnat jne.

Palautteen käsittely ja käyttö toiminnan kehittämisessä

Miten asiakaspalautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä?

Asiakaspalautetta kerätään vuosittain. Lapsilta ja nuorilta sekä vanhemmilta palautetta kirjallisesti on kerätty viimeksi 8/2023. Palautetta kysyttiin ohjaajien ja johtajan toiminnan reiluudesta, kokee nuori tulevaisuutensa kuulluksi ja ymmärretyksi sekä Noisniemen tiloista. Palautetta sai antaa nimettömänä.

nuorten kanssa käydään läpi yhdessä keskustellen tulevaa kautta, otetaan vastaan toiveita viikoittaisten yhteistekemisten suhteen, yleisiin tiloihin hankittavaan välineistöön ja ruokalistaan liittyen. Samalla keskustellen kysytään nuorten toiveita ohjaajille, toisille nuorille sekä yksikön toiminnasta kokonaisuudessaan.

Arjessa nuoria kannustetaan tuomaan ideoita ja toiveita esiin avoimesti. Toiveet pyritään mahdollistamaan aina kuin mahdollista.

4.2.4 Asiakkaan oikeusturva

a) Muistutuksen vastaanottaja
Katariina Kähkölä

b) Sosiaaliamiehen yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamista palveluista
Sosiaaliamies, Kanta-Hämeen hyvinvointialue 050 5996413

c) Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saaduista palveluista
p.0200 1111

d) Miten yksikön toimintaa koskevat muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käsitellään ja huomioidaan toiminnan kehittämisessä?
Henkilöstö käsittelee keskustellen ja tiedottaen asiakaskuntia.

e) Tavoiteaika muistutusten käsittelylle
2 viikkoa

6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA (4.3)

4.3.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

- a) Asiakkaiden fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja sosiaalisen toimintakyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen

LAPSEN YKSILLÖINEN KUNTOUTUMINEN

Noisniemessä ensisijaisesti kuullaan lasta. Työntekijöiltä vaaditaan erityistä herkkyyttä vuorovaikutustilanteissa, jotta lapsen äänelle jää aikuisten maailmassa tilaa tulla kuulluksi.

Asiakassuunnitelmassa yhdessä sosiaalityöntekijän, nuoren ja vanhemman kanssa käydään läpi kasvatukselliset ja kuntoutukselliset tavoitteet sekä keinot näiden saavuttamiseksi. Nuoren yksilöllinen tilanne pohditaan läpi niin fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen kuin sosiaalisen toimintakyvyn näkökulmasta. Lisäksi näihin kunkin lapsen yksilöllisiin kuntoutuksellisiin tavoitteisiin palataan jatkuvasti työntekijöiden kokouksissa (tiimeissä) sekä työnohjeuksessa: mikä on lapsen tilanne, mistä hän kuntoutuksellisesti hyötyy. Omaohjaajalla on merkittävä rooli nuoren kuntoutuksen seuraamisen toteutumisessa ja arvioinnissa työryhmän ohella.

Tärkeä osa nuorten kuntoutusta on terveydenhuollon toiminta. Tällä hetkellä lähes kaikilla nuorilla on järjestynyt terapia 1-2 kertaa viikossa. Olennaista on, että yhteistyö yksikön ja hoitotahon välillä on toimiva ja tavoitteet ovat yhteiset.

Arjen yksilöllinen kuntoutus täydentää terveydenhuollon tarjoamaa kuntoutusta. Esimerkiksi nuori saattaa kokea yksinäisyyttä ja vaikeuksia sosiaalisissa suhteissa. Tällöin yhdessä nuoren kanssa mietitään esimerkiksi harrastusta, josta voisi löytää saman henkisiä ystäviä. Mikäli nuorella on heikko itsetunto, pyritään sitä vahvistamaan arjen pienillä onnistumisilla. Lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi hevosavusteista toimintaa, jonka keinoin saavutetaan tunne itsensä ylittämisestä ja suuren eläimen kanssa toimimisesta. Myös muuta eläinavusteista toimintaa hyödynnetään arjessa. Esimerkiksi koira toimii lohduttajana, rohkaisijana ja nuoren ”tukihenkilönä” jännittävässä kokouksessa.

Myös viikoittain toteutuvat koko toimintayksikön yhteiset tekemiset pyritään suunnittelemaan siten, että nuorille mahdollistuu tunne osallisuudesta, yhteenkuuluvuudesta sekä itsensä ylittämistä. Yhteistekemisiä menneellä kaudella olivat esimerkiksi seinäkiipeily, taidepaja, pakohuonepeli, hevosstallivierailu, lasersota.

YHTEYS PERHEESEEN JA PERHEEN JÄLLEEN YHDISTYMINEN

Yhteistyössä sijoittavan kunnan sosiaalityöntekijöiden kanssa selvitetään ja tarvittaessa tarkastetaan vanhemman ja lapsen välistä tilannetta ja arvioidaan sitä, miten voidaan turvata lapsen oikeus yhteyden vanhempiensa kanssa. Tässä arvioinnissa otetaan huomioon myös se, että toisinaan vanhemman ja lapsen yhteydenpito voi olla haitallista tai joissain muodoissa haitallista, jolloin yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa sovitaan vanhemman ja lapsen välisen yhteydenpidon käytännöistä lapsen kasvun ja kehityksen turvaamiseksi.

Huoltajien kanssa tehtävä työ perustuu perheterapeuttiseen työotteeseen. Yhdessä nuoren kanssa piirretään perhekarttaa ja tutkitaan läheisverkoston ihmissuhteita. Luottamussuhteen muodostumisen myötä pääsemme käsittelemään kipukohtia sijoitetun nuoren ja hänen perheensä elämässä. Noisniemessä erityisesti perheterapeutti työskentelee perheen vuorovaikutussuhteiden parissa.

Vanhemman ja lapsen välistä vuorovaikutusta lähtökohtaisesti tuetaan ja pyritään vahvistamaan kasvatuskeskusteluissa lapsen kanssa. Tavoitteena on esimerkiksi teini-ikäisen kanssa auttaa nuorta ymmärtämään myös vanhemman/aikuisten näkökulmaa ja syytä tilanteiden taustalla nuoren kehitystaso huomioon ottaen. Ohjaajien tehtävänä on toimia turvallisena aikuisena, joka kasvattajana auttaa lasta kehittämään sosiaalista kompetenssiaan, jotta lapsen ja vanhemman välinen kommunikaatio kehittyy ja vahvistuu.

Pitkän tähtäimen tavoite on luonnollisesti sijoituksen purkaminen tai mikäli sijoituksen purkaminen on lapsen tai perheen tilanteesta riippuen mahdotonta lapsen tukeminen itsenäistymiseen, mutta siten että yhteys lapsen omaan verkostoon säilyy.

b) Lasten ja nuorten liikunta- ja harrastustoiminnan toteutuminen

Ohjaamme ja kannustamme nuoria valitsemaan itselleen yhden harrastuksen aina puoleksi vuodeksi kerrallaan. Nuoren toivoma ja mahdollisesti jo kotona aloittama harrastus nähdään erittäin tärkeänä eikä harrastustoiminnan hinnalle ole asetettu ylärajaa. Joillakin nuorilla, esimerkiksi jalkapalloharrastus toteutuu jopa kolmesti viikossa. Myös viikoittaiset ratsastustunnit on mahdollistettu.

Lisäksi Noisniemessä on kaksi henkilökunnasta koulutettu sosiaalipedagogisen hevostoiminnan ohjaamiseen. Mahdollisuus lähteä tallille pienessä ryhmässä tai kaksin ohjaajan kanssa mahdollistuu. Mikäli hevostoiminnan toivotaan toteutuvan viikoittain tai useammin, sovitaan asiasta yhdessä asiakkaan, perheen sekä sosiaalityöntekijän kanssa asiakassuunnitelmanneuvottelussa.

Eri alan ammattilaiset ovat tutustuttaneet Noisniemen nuoria musiikin, kuvataiteen ja mm. draaman lajeihin erilaisin projektein. Viikoittaiset talon yhteiset tekemiset suunnitellaan siten, että nuorille mahdollistuu monipuolisia yhteisöllisiä liikunnallisia, kulttuurillisia kokemuksia.

Miten asiakkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan?

Tiimit käyvät asiakkaiden tilanteet läpi kahdesti kuukaudessa. Asetetut tavoitteet ovat jatkuvan seurannan alla.

4.3.2 Ravitsemus

Meillä on kiertävät usean viikon ruokalistat, jotka ravitsemusalan ammattilainen on suunnitellut. Ruoan valmistavat ohjaajat, mahdollisuuksien mukaan itsenäistyvät nuoret opettelevat ruoanlaittoa ohjaajan mukana.

Nuorten toiveet huomioidaan, kerran viikossa on nuorten valitsema ruoka.

Valmistettava ruoka on ruoka-aineempyrän suositusten mukaista allergiat huomioiden. Työntekijät voivat suorittaa hygieniapassin myös työhön tultuaan. Työntekijä ruokailevat yhdessä nuorten kanssa.

4.3.3 Hygieniaikäytännöt

Ohjaajat ovat talossa läsnäolevia aikuisia, kaikkea talon toimintaa on siis helppo seurata. Siivousohjeet kirjalliset ja esillä yleisissä tiloissa, ohjaajat ohjaavat ja valvovat sekä tekevät yhdessä nuorten kanssa. Hygienia- ja siivousohjeet kirjalliset ja esillä yleisissä tiloissa, ohjaajat ohjaavat ja valvovat sekä tekevät yhdessä nuorten kanssa. Hygienia- ja siivousohjeet kirjalliset ja esillä yleisissä tiloissa, ohjaajat ohjaavat ja valvovat sekä tekevät yhdessä nuorten kanssa.

Lapsia/ nuoria opetetaan huolehtimaan henkilökohtaisesta hygieniastaan ikätasoisesti.

4.3.4 Terveysten- ja sairaanhoito

a) Miten yksikössä varmistetaan asiakkaiden hammashoitoa, kiireetöntä sairaanhoitoa, kiireellistä sairaanhoitoa ja äkillistä kuolemantapausta koskevien ohjeiden noudattaminen?

Meillä on pitkäaikaisia asiakkaita, terveyden- ja sairaanhoidon tapauksissa olemme hyvin tietoisia asiakkaiden tilanteista. Kaikki terveydenhoidon tarkistukset aikataulutetaan ja seuranta aloitetaan heti asiakassuhteen alkaessa.

Kiireettömät hoidot siirretään sijaintikuntaamme Hattulaan ja kouluterveydenhuolto siirtyy koulunvaihdon yhteydessä.

Kiireellisessä hoidossa ja yllättävissä tilanteissa kuulumme kanta-Hämeen sairaanhoidon piiriin.

b) Miten pitkäaikaissairaiden asiakkaiden terveyttä edistetään ja seurataan?

Tiivis yhteistyö terveydenhuoltoon (kouluterveydenhuolto, joiden tarkastuksissa olemme tarvittaessa mukana, perusterveydenhuolto toteutuu Parolan terveysasemalla, lisäksi lähes kaikilla nuorilla on asiakkuus erikoissairaanhoidon nuorisopsykiatrian poliklinikalle).

Yksikössä työskentelee kaksi sairaanhoitajaa, joilla on erityisvastuuta niin lääkehoitoon kuin nuorten terveyteen liittyvissä asioissa, kuten esimerkiksi valitsevassa pandemiatilanteessa koronarokotteiden ottaminen ajallaan. Yksikössä on laadittu ohjeistus koronapositiivisen lapsen/nuoren hoitoon ja eristämiseen. Johtaja ja vastaavat sairaanhoitajat varmistavat, että ohjeistus vastaa THL:n ajantasaisia ohjeita. Sairaanhoitajat vastaavat siitä, että yksikköön on hankittu riittävä määrä suojavarusteita, koronatestejä jne.

c) Kuka yksikössä vastaa asiakkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta?

Vastaava sairaanhoitaja Irma lahtinen

4.3.5 Lääkehoito

Turvallinen lääkehoito perustuu säännöllisesti seurattavaan ja päivitettävään lääkehoitosuunnitelmaan. STM:n Turvallinen lääkehoito - oppaassa linjataan muun muassa lääkehoidon toteuttamiseen periaatteet ja siihen liittyvä vastuunjako sekä vähimmäisvaatimukset, jotka jokaisen lääkehoitoa toteuttavan yksikön on täytettävä. Oppaan ohjeet koskevat sekä yksityisiä että julkisia lääkehoitoa toteuttavia palveluntarjoajia. Yksikölle on oppaan mukaan nimettävä lääkehoidon vastuuhenkilö.

a) Miten toimintayksikön lääkehoitosuunnitelmaa seurataan ja päivitetään?

Lääkehoitosuunnitelman on päivitetty 10/2023. Suunnitelma on laadittu STM:n Turvallinen lääkehoito-ohjeistuksen pohjalta. Lääkehoitosuunnitelman on laatinut vastaava sairaanhoitaja yhdessä kasvatusjohtajan ja yksikön vastaavan lääkärin kanssa. Päivitetyt suunnitelman myötä mm lääkehoitoon liittyvää kirjanpitoa on tarkennettu (lääkkeiden kaksoistarkistus, lääkepoikkeamien kirjaaminen). Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa ohjeistusten tai yksikön tarpeiden muuttuessa.

Päivitetty lääkehoitosuunnitelma käydään läpi työryhmässä. Lisäksi lääkehoitosuunnitelma on tärkeä osa perehdytystä.

b) Kuka yksikössä vastaa lääkehoidosta?

Vastaava sairaanhoitaja Irma Lahtinen,
yksikön vastaava lääkäri Katri Välimaa

4.3.6 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Miten yhteistyö ja tiedonkulku asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntajien kanssa toteutetaan?

Tiivis yhteistyö: säännölliset yhteiset kokoukset yhteisen näkemyksen ja tavoitteen vahvistamiseksi. Matalalla kynnyksellä otetaan yhteyttä puhelimitse. Tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat lasten sosiaalityöntekijät, Parolan yhtenäiskoulun oppilashuolto, opettajat sekä Hämeenlinnan nuorisopsykiatrian poliklinikka. Näihin tahoihin olemme yhteydessä asiakkaiden asioiden edistämiseksi viikoittain.

Alihankintana tuotetut palvelut (määräyksen kohta 4.1.1.)

Miten varmistetaan, että alihankintana tuotetut palvelut vastaavat niille asetettuja sisältö-, laatu- ja asiakasturvallisuusvaatimuksia?

Tällä hetkellä emme käytä alihankkijoita.

7 ASIAKASTURVALLISUUS (4.4)

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Hyvien käytäntöjen seuraaminen ja jakaminen. Tiivis yhteistyö, valppaus.

4.4.1 Henkilöstö

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Henkilöstöresurssi Noisniemessä on perustason mukaisesti 1:1. Korkeakoulutettuja on työvoimasta puolet ja kaikilla työntekijöillä on sote-alan koulutus. Yksikön johtaja on YTM ja psykoterapeutti ja ohjaajien koulutukset ovat sosionomi (2), sairaanhoitaja (2), lähihoitaja/sosiaalikasvattaja (3).

a) Mikä on yksikön hoito- ja hoivahenkilöstön määrä ja rakenne?

Kasvatusjohtaja,
6 kokoaikaista työntekijä, 2 osa-aikaista työntekijää

b) Mitkä ovat yksikön sijaisten käytön periaatteet?

Toimintayksikössä käytetään vakituisia sijaisia, jotta työntekijöiden vaihtuvuudelta vältytään. Sijaisilla on myös sosiaali- ja terveysalan koulutus ja heiltä vaaditaan lasten kanssa työskentelevän henkilöstön rikostausta -selvitys. Uusia sijaisia perehdytetään yksikön toimintatapoihin kokeneemman työparina.

Henkilökunnan vaihtuvuus / pysyvyys

Työviihtyvyyteen panostetaan, jotta ammattitaitoisen henkilöstön vaihtuvuus olisi mahdollisimman vähäistä. Työntekijöiden ammatillista osaamista kehitetään jatkuvasti ajankohtaisilla koulutuksilla.

Työntekijöiden työkykyä ylläpidetään järjestämällä säännöllisesti TYKY-toimintaa, josta neuvotellaan yhdessä henkilökunnan kanssa. Käytössämme on myös virkistysraha.

Noisniemessä on pitkäaikaista ja motivoitunutta, osaavaa henkilökuntaa. Vaihtuvuus on hyvin vähäistä.

Henkilökunnan työnohjaus

Henkilökunnalle järjestetään säännöllisesti työnohjausta kuukausittain. Työnohjaajana toimii tällä hetkellä Teija Sahlström.

Lasten kanssa työskentelevän henkilöstön rikostaustan selvittäminen

Ote rikostausta selvitetään aina ennen työsopimuksen kirjoittamista.

c) Miten henkilöstövoimavarojen riittävyys varmistetaan?

Käytämme 3 viikon jaksotyövuorolistoja. Kaikki työntekijät tekevät tasapuolisesti kaikkia vuoroja ja vapaa- sekä lomatoiveita pystytään toteuttamaan pienessä yksikössämme hyvin. Yövuorossa on 1 työntekijä, päivä ja arki-vuoroissa 2-3.

Henkilöstön rekrytointin periaatteet

a) Mitkä ovat yksikön henkilökunnan rekrytointia koskevat periaatteet?

Yksikköön palkataan ainoastaan sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia, joilla lähtökohtaisesti olisi kokemusta lasten- ja nuorten kanssa työskentelystä sekä mielenterveystyöstä. Koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi tärkeää on henkilökohtaiset ominaisuudet: lasten- nuorten ja perheiden erilaisten tilanteiden ymmärtäminen, taito kuunnella ja toimia helposti lähestyttävänä aikuisena.

b) Miten rekrytoinnissa otetaan huomioon erityisesti asiakkaiden kodeissa ja lasten kanssa työskentelevien soveltuvuus ja luotettavuus?

Työhistoria, suositukset, haastattelussa syntyvä vaikutelma

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

a) Miten yksikössä huolehditaan työntekijöiden ja opiskelijoiden perehdytyksestä asiakastyöhön ja omavalvonnan toteuttamiseen.

Erillinen kirjallinen perehdytysuunnitelma. Uusi työntekijä aloittaa kasvatusjohtajan/ kokeneen työntekijän rinnalla.

b) Miten henkilökunnan velvollisuus tehdä ilmoitus asiakkaan palveluun liittyvistä epäkohdista tai niiden uhista on järjestetty ja miten epäkohtailmoitukset käsitellään sekä tiedot siitä, miten korjaavat toimenpiteet toteutetaan yksikön omavalvonnassa (katso riskinhallinta).

Työntekijän ja työyhteisön vastuulla on tunnistaa asiakastyön epäkohdat ja niiden uhat ennakkoon siten, että niihin voidaan puuttua riittävän ajoissa. Kyse on ennakoivaan valvontaan painottuvista toimista, joiden tarkoituksena on turvata ja taata erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien asiakkaiden hyvä hoito ja huolenpito ja edistää heidän hyvinvointiaan.

Työryhmää on ohjeistettu ilmoitusvelvollisuudesta. Epäkohdista työntekijät ilmoittavat ensisijaisesti kasvatusjohtajalle.

Henkilökunnan vastuista ja velvollisuuksista käydään puoli vuosittain keskustelu henkilöstöpalaverissa joka kirjataan muistiin.

c) Miten henkilökunnan täydennyskoulutus järjestetään?

Tarpeen ja toiveiden mukaan, jokainen saa kouluttautua vuosittain 2 työpäivää. Koulutukset suunnataan lapsiin ja nuoriin, mielenterveystyöhön, terapia- ja traumatyöhön sekä perhetyön hahmottamiseen lastensuojelupalveluissa.

Lisäksi myös henkilökunnalle suunnattuja yhteisiä koulutuksia järjestetään 2-4 vuodessa.

4.4.2 Toimitilat

Noisniemen kiinteistö on iso keski-euroopasta vaikutteita saanut suuri omakotitalo Parolan maaseudulla 3 km kauppojen ja koulujen läheisyydessä. Talossa on 7 makuuhuonetta, keittiö, olohuone, toimisto, neuvottelutila, sauna ja suihku sekä 3 wc-tilaa. Lisäksi kiinteistön alakerrassa on oma erillinen 2 makuuhuoneen, saunan, keittiön ja olohuoneen sisältävä huoneisto.

Tilojen käytön periaatteet

Nuorten huoneet, yleiset tilat, toimisto.

Ohjaajat kunnioittavat nuorten omaa tilaa: huoneisiin ei mennä ilman syytä nuoren ollessa muualla. Nuoren huoneeseen mennessä koputetaan ja lähtökohtaisesti pyydetään nuorelle lupa tulla juttelemana. Toimisto puolestaan on aikuisten tila jonne nuoret tulevat pyydettyään. Myöskään yläkerran ja alakerran neuvottelutilat eivät ole asiakastiloja ilman valvontaa.

Olohuoneessa saa viettää aikaa, katsella telkkaria, jutella muiden kanssa, pelaila korttipeliä jne. Toisia tulee kunnioittaa ja jutella kauniit käytöstävät huonmioiden. Myös keittiössä voi viettää aikaa pelailen ja jutellen.

Keittiö on avointa tilaa eikä kaappeja ole lukittu. Päivällinen ja iltapala toteutuvat yhteisesti ruokailien. Myös ohjaaja on ruokailussa mukana. Aamu- ja välipalalla nuoret käyvät oman aikataulunsa mukaisesti lähinnä koulun lukujärjestyksestä riippuen. Nuoria ohjataan siivoamaan omat jälkensä.

Suihkuun nuoret menevät omaan tahtiin ja Sauna lämpiää toiveiden mukaisesti. Henkilökohtaisista hygieniataidoista riippuen nuoria ohjataan peseytymisasioissa. Ikätasoisesti lapset/ nuoret myös laittavat omat pyykkinsä pesuun ja huolehtivat pyykkinsä kuivumaan. Aikuinen auttaa tarvittaessa. Pesuhuone pidetään siistinä.

Miten yksikön siivous ja pyykkihuolto on järjestetty?

län ja kehitystason mukaisesti. Pääsääntöisesti nuoret pesevät omat pyykkinsä. Pienemmille lapsille ohjaajat hoitavat kaiken.

4.4.3 Teknologiset ratkaisut

Noisniemessä meillä ei ole video- tai kulunvalvontaa.

4.4.4 Terveysthuollon laitteet ja tarvikkeet

Miten varmistetaan asiakkaiden tarvitsemien apuvälineiden ja terveydenhuollon laitteiden hankinnan, käytön ohjauksen ja huollon asianmukainen toteutuminen?

Noisniemen yksikkö on kodinomainen yksikkö; hankinta, ohjaus, huolto siis ketterää. Viestinvaihto ja asioista sopiminen työntekijän ja lapsen kesken.

Meillä ei varsinaisesti tarvita terveydenhuollon apuvälineitä koska asiakasprofiilimme mukaisesti nuoret eivät ole fyysisesti autettavia vaan sosiaalihuollon tukemme on ensisijaisesti henkistä.

Miten varmistetaan, että terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista tehdään asianmukaiset vaaratilanneilmoitukset?

Ohjeistuksen tiedotuksella ja tiimipalaverien sopimalla työnjaolla.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot

Sh Irma Lahtinen vastaa Noisniemen terveydenhuoltoon liittyvistä tarvikkeista, kuten suojavarusteista, desinfiointiaineista, haavanhoitotarvikkeista, verenpainemittarista, jne.

8 ASIAKAS JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY (4.5)

Noisniemessä asiakastiedot ovat sähköisessä Nappula-asiakastietojärjestelmässä. Paperiset dokumentit ovat lukitussa kaapissa lukitussa toimistossa. Asiakassuhteen päättyessä dokumentit toimitetaan sijoittavan kunnan arkistoon.

- a) Miten varmistetaan, että toimintayksikössä noudatetaan tietosuojan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvä lainsäädäntöä sekä yksikölle laadittuja asiakas- ja potilastietojen kirjaamiseen liittyviä ohjeita ja viranomaismääräyksiä?

Perehdytys, tiedotus, ohjaus, omavalvonta.

Ammattimainen suhtautuminen tietosuojan ja henkilötietojen käsittelyyn.
Kaikki työntekijät ja opiskelijat ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen.

- b) Miten huolehditaan henkilöstön ja harjoittelijoiden henkilötietojen käsittelyyn ja tietoturvaan liittyvästä perehdytyksestä ja täydennyskoulutuksesta?

Perehdytys, tiedotus, ohjaus, omavalvonta. Täydennyskoulutuksia seurataan jatkuvasti ja vuositasolla yksiköstä joku osallistuu myös tietoturva-asioiden koulutuksiin.

- c) Missä yksikkönne rekisteriseloste tai tietosuojaseloste on julkisesti nähtävissä? Jos yksikölle on laadittu vain rekisteriseloste, miten asiakasta informoidaan tietojen käsittelyyn liittyvistä kysymyksistä?

Toimiston ilmoitustaululla sekä keittiössä sijaitsevan askartelukaapin päällä

- d) Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot
Katariina Kähkölä

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Asiakkailta, henkilökunnalta ja riskinhallinnan kautta saadut kehittämistarpeet ja aikataulu korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

Yksikkökohtaista tietoa palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Riskinhallinnan prosessissa käsitellään kaikki epäkohtailmoitukset ja tietoon tuleet kehittämistarpeet ja niille sovitaan riskin vakavuudesta riippuen suunnitelma, miten asia hoidetaan kuntoon.

Noisniemessä henkilökunta on perehtynyt lapsen oikeuksiin ja lapsen oikeuksiin sijaishuollossa.

Lapsella on oikeus tavata läheisiään. Jokaisella lapsella on paitsi oma puhelin myös mahdollisuus käyttää talon puhelinta pitääkseen yhteyttä läheisiinsä. Nuoria varten on hankittu erillinen puhelin, jota saa käyttää yhteydenpitoon. Sähköinen yhteydenpito on myös luonnollisesti mahdollista. Lapsen läheiset ovat tervetulleita käymään Noisniemessä ja lapsi pääsee sovitusti ja sosiaalityöntekijän linjauksen mukaisesti tapaamaan läheisiään tapauksesta riippuen yön yli lomilla tai esimerkiksi valvottuina tapaamisina. Lapsen läheisiä ovat perheen lisäksi myös vertaisverkostoon kuuluvat henkilöt ja esimerkiksi nuoren kohdalla tyttö- tai poikaystävät, joiden merkitys kasvaa lapsen kehityksen mukana aikuisuutta lähestyttäessä.

Lapsella on oikeus saada tietoa häntä koskevista asioista ja lasten kanssa käydäänkin päivittäin luontevia keskusteluja. Lapsilla on oikeus saada tavata tai olla yhteyksissä sosiaalityöntekijään itsenäisesti ja häntä kannustetaan ja tuetaan siihen. Luottamuksen kehittämiseen panostetaan. Lapsen tarve on ensisijainen arvo kaikessa toiminnassa.

Toimintaperiaattemme on, että aina kun lapsi sanoittaa tai vaikuttaa siltä että mieltä askarruttaa jokin oikeuksiin liittyvä seikka, istumme alas ja selvitämme ja avaamme asiaa. Lapsille on kerrottu, että mikäli he kokevat tulleensa kohdelluksi väärin Noisniemessä, heidän tulee kertoa asiasta sosiaalityöntekijälle. Ohjeistamme avoimesti ja toiminnan läpinäkyvyyttä tuodaan esiin turvallisuuden ja luottamuksen saavuttamiseksi.

Noisniemessä toiminta on lapsilähtöistä. Työntekijät tekevät töitä sydämellä ymmärtäen lapsen olevan arvokas. Noisniemessä työ muuntuu lapsen tarpeiden mukaan tarvitsi lapsi sitten turvaa, vakautta tai kannustusta. Työntekijöillä on hyvät sosiaaliset taidot, ammatillinen soveltuva koulutus, hyvä mentaalisuoriutus sekä reflektiokyky, jotka kaikki mahdollistavat työn tekemisen ennen kaikkea lapsilähtöisesti, monimuotoisesti ja lapsen tarpeiden edellyttämällä tavalla.

Meillä on terapeutin työote arjessamme, jonka toteutumista tukee koulutautunut perheterapeutti työnohjauksen lisäksi.

10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA (5)

Omaevalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.
Paikka ja päiväys

Hattula 23.10.2023

Allekirjoitus
Katariina Kähkölä

11 LÄHTEET

LOMAKKEEN LAADINNASSA ON HYÖDYNNETTY SEURAAVIA OPPAITA, OHJEITA JA LAATUSUOSITUKSIA:

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry, Ammattieettinen lautakunta: Arki, arvot, elämä, etiikka. Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet.

http://www.talentia.fi/files/558/Etiikkaopas_2012.pdf

STM:n julkaisu (2011:15): Riskienhallinta ja turvallisuussuunnittelu. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon johdolle ja turvallisuusasiantuntijoille:

<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/112106/URN%3aNBN%3afi-fe201504226148.pdf?sequence=1>

STM:n julkaisu (2014:4): Lastensuojelun laatusuositus

https://www.thl.fi/documents/647345/0/STM_2014_4_lastensuoj_laatusuos_web.pdf/0404c082-4917-471a-8293-5606b41536a7

STM:n julkaisu (2013:11): Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/110355/ISBN_978-952-00-3415-3.pdf?sequence=1

STM:n oppaita (2003:4): Yksilölliset palvelut, toimivat asunnot ja esteetön ympäristö. Vammaisten ihmisten asumispalveluiden laatusuositus

<https://www.thl.fi/documents/10542/471223/asumispalveluiden%20laatusuositus.pdf>

Potilasturvallisuus, Työsuojelurahasto & Teknologian tutkimuskeskus VTT: Vaaratapahtumista oppiminen. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiolle

http://www.vtt.fi/files/projects/typorh/opas_terveydenhuolto-organisaatioiden_vaaratapahtumista_oppimiseksi.pdf

Turvallisen lääkehoidon suunnittelun tueksi:

Turvallinen lääkehoito -opas: http://www.stm.fi/julkaisut/nayta/_julkaisu/1083030

Valviran määräys terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden vaaratilanneilmoituksen tekemisestä:

Valviran määräys 4/2010: <https://www.valvira.fi/-/maarays-4-2010-terveydenhuollon-laitteesta-ja-tarvikkeesta-tehtava-ammattimaisen-kayttajan-vaaratilanneilmoitus>

Tietosuojavaltuutetun toimiston ohjeita asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn

Rekisteri- ja tietoturvaselosteet: <http://www.tietosuoja.fi/fi/index/materiaalia/lomakkeet/rekisteri-jatietosuojaselosteet.html>

Henkilötietolaki ja asiakastietojen käsittely yksityisessä sosiaalihuollossa: <http://www.tietosuoja.fi/material/attachments/tietosuojavaltuutettu/tietosuojavaltuutetuntoimisto/oppaat/6JfpsyYNj/>

Henkilötietolaki ja asiakastietojen käsittely yksityisessä sosiaalihuollossa.pdf

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja osaamisen varmistamisesta liittyen tietosuoja-asioihin ja asiakirja hallintoon sekä muuta lisätietoa sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista: <http://www.sosiaaliportti.fi/File/eef14b19-bacf-4820-9f6e-9cc407f10e6d/Sosiaalihuollon+asiakasasiakirjat.pdf>

Lastensuojelun määräaikojen omavalvonta

http://www.valvira.fi/documents/14444/236772/Lastensuojelun_maaraaikojen_omavalvonta.pdf/e8b14a48-fc78-4ac4-b9ca-4dd6a85a789b

Toimeentulotuen määräaikojen omavalvonta

http://www.valvira.fi/documents/14444/236772/Toimeentulotuen_maaraaikojen_omavalvonta.pdf/d4fb1b8-7540-425c-8b71-960a9dc2f005

TIETOA LOMAKKEEN KÄYTTÄJÄLLE

Lomake on tarkoitettu tukemaan palveluntuottajia omavalvontasuunnitelman laatimisessa. Se on laadittu Valviran antaman määräyksen (1/2014) mukaisesti. Määräys tuli voimaan 1.1.2015. Lomake kattaa kaikki määräyksessä olevat asiakokonaisuudet ja jokainen toimintayksikkö ottaa omassa omavalvontasuunnitelmassaan esille ne asiat, jotka toteutuvat palvelun käytännössä. Lomakkeeseen on avattu kunkin sisältökohdan osalta niitä asioita, joita kyseisessä kohdassa tulisi kuvata. Lomakkeen laatimisen yhteydessä siinä olevat ohjaavat tekstit on syytä poistaa ja vaihtaa Valviran logon tilalle palveluntuottajan oma logo, jolloin käyttöön jää toimintayksikön omaa toimintaa koskeva omavalvontasuunnitelma.